

Den ensomme dronning faller

Andre verdenskrig var en tid fylt med skrekk og grusomheter. Over hele verden mistet mange mennesker livet i kampen om land og makt. Hitler som ble sett på som den store fienden kom også hit til Norge med sine planer. I Kåfjord, Alta stasjonerte han det 270 meter lange slagskipet Tirpitz. Tirpitz var på den tiden det største slagskipet tyskerne hadde bygget og ble blant dem kalt den ensomme dronning. Etter at det i 1942 bidro til de alliertes største katastrofe i Barentshavet bestemte Storbritannia seg for at skipet måtte stoppes. Skipet som ble sett på som den største trusselen i Nord-Atlanteren ble blant annet brukt til å angripe de norske og britiske basene på Svalbard den 8 september 1943. Etter en rekke mislykkede og vellykkede angrep klarte de gjennomføre den historiske hendelsen med å senke Tysklands store stolthet, krigsskipet Tirpitz. Men dette var ikke enkelt og tok flere forsøk.

Det første angrepet som ble gjennomført var en topp hemmelig operasjon med navn "Source". Det ble bygd 6 dvergubåter som skulle komme seg gjennom antitorpedonettet som var bygd rundt Tirpitz. Den 11 september 1943 reiste en gruppe frivillige menn for å gjennomføre operasjonen. Deres oppdrag var å feste to ladninger hver med 2,5 tonn sprengstoff på skroget til Tirpitz. Bare tre av dvergubåtene kom seg fram hele og kunne prøve å gjennomføre angrepet som ble sett på som et selvmordsforsøk. De visste alle at de hadde liten kjengs for å lykkes, men lykkes det gjorde de til en viss grad. Den ene kom seg gjennom og fikk plassert bombene, men de ble oppdaget da de måtte opp til land fordi ubåten ble skadet. Deretter ble de tatt til fange på Tirpitz. Den andre kom seg også gjennom og fikk plassert sprengstoffet, men de kunne ikke finne veien ut igjen og ble sittende fast i nettet. Der ble de oppdaget, bare kapteinen og en av fra mannskapet kom seg ut.

Verken den tredje ubåten eller mannskapet til den ble funnet og det er ikke sikkert om de klarte å plassere sprengstoffet. Angrepet ble sett på som vellykket, men

Hitlers største slagskip var ikke så lett å ta knekken på. Tirpitz var igjen sjødyktig i april 1944 og en trussel for de allierte.

Det neste steget mot seieren over Tirpitz var operasjon "Tungsten", som i dag fortsatt er sett på som den største maritime

operasjonen noen gang gjennomført i Barentshavet. Operasjonen varte i tre timer der 122 personer av det tyske mannskapet på Tirpitz mistet livet og 316 ble såret. Angrepet skjedde den 3 april 1944. To styrker på til sammen 25 britiske skip og 100 fly angrep det beryktede skipet. Etter dette angrepet var skipet slått ut i tre måneder. Så fulgte planleggingen av flere angrep som ble avbrutt før de kunne gjennomføres. De som ble gjennomført var alle mislykkede. Men til tross for dette ga ikke britene opp, skipet skulle senkes.

Så kom det endelig et nytt vellykket angrep. Operasjon Paravane var et samarbeids angrep mellom Britene og Russerne. Det ble satt inn en rekke fly som skulle bombe skipet. Disse flyene ble oppdaget før de kom seg nærme nok og røykanlegget rundt skipet ble startet. Da flyene kom frem kunne de ikke se noe, men det ble sluppet en rekke bomber. I etterkant viste det seg at en av disse bombene gikk rett gjennom skipet og ble sprengt på det nederste dekket. Denne gangen var skaden så store at skipet ikke kunne repareres i Norge, men Hitler sendte det ikke tilbake til Tyskland for full reparasjon. Isteden plasserte han det i Tromsøfjorden der det skulle være et flytende landbatteri mot framtidige angrep av de allierte.

Nå var skipet skadet og Britene enda mer bestemt på å senke det. Etter enda et mislykket forsøk fikk de endelig satt inn nådestøtet. På grunn av dårlig kommunikasjon blant Tyskerne lyktes operasjon "Catechism". Skipet ble truffet av en rekke bomber som førte til store branner. Dette førte til en stor intern eksplosjon i

Ane Margrethe Røed Eliassen
3Påa

magasinet som gjorde at ett av tårnene til skipet blåste vekk og skipet kantet. Til sammen mistet 912 av de 1700 personene ombord på båten livet. Endelig hadde den ensomme dronning falt.

Senkningen av denne store overflatetrusselen hadde spesielt stor betydning for Britene og Russerne. Nå kunne Atlanterhavskonvoiene lettere nå sine mål og flere fikk forsyningene de trengte. Russland som var avhengig av konvoifarten i Barentshavet som Tirpitz hadde truet

fikk nå letter tak i krigsmaterieller som de trengte for å stå i mot Tyskland i krigen i sør. I tillegg kunne nå de britiske hangarskipene og krigsskipene flyttes til Østflåten i Stillehavet og de kunne etablere den britiske Stillehavsflyåten. Dette gjorde at de kunne ha en mer aggressiv rolle mot den japanske trusselen i øst.

Kilder:

<http://www.tirpitz-museum.no/historie>

<http://snl.no/Tirpitz>

<http://vimeo.com/43236709>

<http://www.kbismarck.com/norway-fiords/tp-tromso09.jpg>

http://www.bombercommandmuseum.ca/photos/p_tirpitz1.jpg

http://i.telegraph.co.uk/multimedia/archive/00992/tirpitz-460_992035c.jpg